

جمعه، بیست‌وهفتم شهریورماه ۱۳۷۱

گفتگوی داریوش فروهر با گزارشگر صدای آمریکا

در پی برپاکردن جنجال‌های توطئه‌آمیزی از سوی امپریالیست‌های جهان‌خوار پیرامون خلیج فارس و جزیره‌های ایرانی، این آبراه بزرگ، در بامداد روز جمعه، بیست‌وهفتم شهریورماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و یک، گزارشگر صدای آمریکا گفتگوی تلفنی با داریوش فروهر انجام داد که فشرده‌ی آن در برنامه‌ی شبانگاهی بخش فارسی رادیوی یادشده پخش گردید.

گزارشگر: آقای فروهر، به نظر شما، این بحث و مشاجره‌ی لفظی که بر سر ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک بین ایران و امارات متحده‌ی عربی به وجود آمده تا چه حد جدی است؟

داریوش فروهر: تا آنجایی که من می‌دانم، این گفتگو و جنگ تبلیغاتی با تصمیم چهل‌وچهارمین نشست شورای همکاری خلیج فارس در پنجشنبه‌ی گذشته پدید آمد و، بعد هم، با کمال تأسف، موضوع را اتحادیه‌ی عرب، که سازمان درهم‌شکسته‌ای است، دنبال گرفت؛ و من بیشتر احساس می‌نمایم از شمار توطئه‌هایی باشد که هر از چندگاه در گرداگرد ایران زمین صورت می‌گیرد؛ و فکر می‌کنم خود این بادیه‌نشینانی که از پرتو درآمد خدادادی نفت به جایی رسیده‌اند و کشورهای ساختنی جریزانی این گونه طرح‌ها را ندارند و قدرت‌های بزرگ روی برخوردهای سیاسی‌شان موضوع‌هایی را پیش می‌کشند و بازی درمی‌آورند، کما اینکه خوب با توطئه‌ای افزون بر بیست سال قبل یک جزیره‌ی ایرانی دیگر را به نام «بحرین» از مام ایران جدا کردند؛ و اکنون هم این برداشت را دارم که هدف بیشتر ضربه زدن به ایران است تا به جمهوری اسلامی.

گزارشگر: فکر می‌کنید که آیا این اعلامیه‌ی وزیران امور خارجه‌ی اتحادیه‌ی عرب درباره‌ی حمایت از امارات متحده‌ی عربی در برابر ایران در روابط کشورهای عضو این اتحادیه و به‌خصوص کشورهای عربی حوزه‌ی خلیج فارس با ایران، که بعد از جنگ خلیج فارس رو به بهبود گذاشته بود، چه اثری خواهد داشت؟

داریوش فروهر: گفتیم: این شیخ‌نشین‌ها، حتی سلطان‌نشین و ملکنشین آن هم، مانند عمان و عربستان سعودی، خیلی چیزهای بااهمیتی در صحنه‌ی سیاسی این ناحیه نیستند، با همه‌ی ولخرجی‌هایی که می‌کنند؛ ولی من از اینکه مصر و سوریه‌ای که می‌توانند دوست ایرانیان باشند در چنین موضوعی شرکت دارند بسیار ناخشنودم.

گزارشگر: همین نکته‌ی بسیار جالبی است که در خبرها آمده بود که شیخ زاید، رئیس امارات متحده‌ی عربی، سفری به مصر می‌کند تا این مسئله را با حسنی مبارک، رئیس‌جمهور مصر، مورد بحث قرار بدهد. در این زمینه آیا فکر می‌کنید که اتحادیه‌ی عرب واقعاً به صورت یکپارچه دست به اقدامی علیه ایران بزند؟

داریوش فروهر: اتحادیه‌ی عرب، به نظر من، از همان آغاز چیز یکپارچه‌ای نبود و هیچ گاه هم نتوانست که کار یکپارچه‌ای در طول سالیان دراز بکند. در آینده هم، جز یک اسباب دست تبلیغاتی نیست، هیچ کاری هم نمی‌تواند درباره‌ی ایران، خلیج فارس، که یک دریای ایرانی است، و جزیره‌های آن، که ایرانی می‌باشند، بکند. اگر کاری می‌توانست بکند، رو به غرب باید توجه می‌داشت، آنجایی که سرزمین‌هایش را از دست داده، و بیهوده رو به شرق نگاه می‌نماید.

گزارشگر: آقای فروهر، نقش سوریه، که در سال‌های اخیر همواره متحد ایران بوده، در این میان چه می‌تواند باشد؟

داریوش فروهر: همان طور که گفتیم، گرچه سوریه همواره با ایران همداستانی نداشته، من سوریه را یک همپیمان

طبیعی برای ایران می‌دانم، حتی سوریه‌ی بزرگ را؛ و بسیار تأسف‌آور است که در کنار دیگر کشورهای عرب دست‌نشانده قرار بگیرد.

گزارشگر: عراق هم با پیوستن به دیگر کشورهای عربی اقدام ایران را در اشغال سه جزیره‌ی تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی محکوم کرده و این اقدام را تلاشی در راه احیای توسعه‌طلبی‌های پادشاه فقید ایران خوانده‌است؟

داریوش فروهر: در مورد عراق باید بگویم که از آغاز، یعنی از چند ماه پیش از تجاوز به ایران، نغمه‌ای زشت را پیرامون سه جزیره‌ی ایرانی ساز کرد و این تنها پاره کردن قرارداد الجزایر به‌وسیله‌ی صدام حسین نبود، سخن از بازگرفتن این سه جزیره هم به میان آورده شد. اکنون هم، در نهایت ضعف و درماندگی، به هر حال، در جستجوی وسیله‌ای است تا ابراز وجودی بکند و تبلیغاتی به راه اندازد.

اما در مورد آنچه که در گذشته، در نظام سلطنتی، رخ داد، به نظر من، در آن موقع هم هنر درستی نشد. بحرین را در توطئه‌ای که با افسوس بسیار سازمان ملل متحد نیز در آن نقش داشت با یک همه‌پرسی قلابی، که به همه چیز شبیه بود جز همه پرسی، از ایران جدا ساختند و حقوق ایران را پای‌مال نمودند. در عوض، امپراتوری انگلیس در حال فروپاشی از استیلا بر این سه جزیره، که سال‌ها در اشغال داشت، صرف‌نظر کرد.

گزارشگر: آیا امکان دارد درباره‌ی موقعیت استراتژیک این سه جزیره و اهمیت آن در کنترل آمدورفت نفت‌کش‌ها در خلیج‌فارس برای شنوندگان صدای آمریکا توضیحاتی لطف بفرمایید؟

داریوش فروهر: جایگاه جغرافیایی این سه جزیره، به طور افقی از بالا تنب بزرگ، تنب کوچک، ابوموسی، درست در نزدیک تنگه‌ی هرمز، که گلوگاه خلیج‌فارس است و این منابع‌های بزرگ و بیکران نفتی باید از آنجا بگذرد، بسیار اهمیت دارد.

گزارشگر: در گذشته، این تنب کوچک فاقد سکنه بوده، تا جایی که به خاطر داریم، تنب بزرگ هم چند نفری بیشتر سکنه نداشت، تنها جزیره‌ی ابوموسی بود که واقعاً یک ساکنانی داشت. اکنون آیا آمار قابل اعتمادی درباره‌ی تعداد ساکنان این جزایر و به‌خصوص ابوموسی هست؟

داریوش فروهر: من چون دست‌اندرکار نیستم، آمار درستی ندارم؛ ولی می‌دانم جمعیتش افزوده شده و این حق ایران بوده است. کشوری که از بیشترین رشد جمعیت در جهان برخوردار می‌باشد به طور قطع حق دارد که حتی سرزمین‌های بدون ساکن خود را از نیروی انسانی انباشته کند.